

- שבוע 78 3
- 3 הערות על מדרש ויושע
- ברית שחלה ביום תענית כבודות האם צריך לאכול מיד במוזנות שאחר הכרית כדי להפטר או שייד במעודה
- 6 אחר כך
- האם אדים העולים ממירי הפסח לארונות מעל הכיריים ששם עלו אדי החמץ אומרים את הפסח
- 6
- 7 אימתי הביאו הכהנים פסחם
- 7 מי שקורין לה חנפשה ורגילים לחתום שמה בה"א האם יכולים לכתוב בכתובה בה"א
- 10 האם ראוי ליושבי ארץ ישראל לטייל במוריה

לקבלת גליון שכיחא מידי שבוע שלח
questions@shchiche.com

כמו"כ ניתן להשיג עותק מודפס אצל המחבר בכולל וברח' חפץ חיים 3 ב' בני ברק.

ניתן להוריד גליונות קודמים בעמדות "קול הלשון" תחת השם "עקיבא משה סילבר"

תלמידי בתי המדרשות מתבבדים לקחת גליון חנם לבית מדרשם ותע"ב

תגובות בטלפון 03-6703111 או בפקס 03-6882239

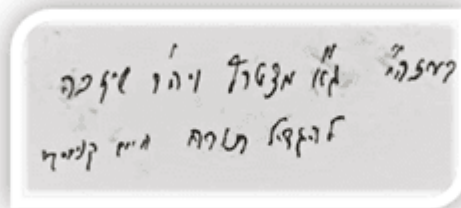
חלוקת גליונות שכיחא בכפוף לתקנון (בכו שכיחא שלושה 6)

שכיחא שאלות המצויות בהלכה

השתתפות בהוצאות בשלוחה 5

ההסכמות ומכתבי ברכה על החיבורים הקודמים נתנו ממרנן ורבנן זצוקללה"ה
ויברלחמ"א:

הגר"ח קניבסקי (מצו"ב), הגר"ם שטרנבוך, הגר"ש דבלצקי, הגר"א גרבוז, הגר"ד
דיסקין, הגר"ב שרייבר, הגר"מ קארפ, הגר"א וייס, הגר"ע פריד, הגר"י פישר, הגר"מ
קסלר, הגר"ח"י מישקובסקי, הגר"ש הכהן גראס, הגר"י רצאבי, הגר"ש זעפרני.

הדברים נכתבו בדרך לימוד ומטרתם לעזור את כותב הדברים לעיון בנושאים הנידונים, ואינם מתיימרים
לשמש כתחליף לפסק הלכה או לפוסקי הלכה, ואין לפסוק הלכה למעשה מתוך הדברים בלא שאלת חכם.

כל מי שיש בידו השגה, בין בתיקון טעות של ממש או בשיקול הדעת, או כל הערת שיפור על ניסוח או
פרט שיכול היה להיכתב טוב יותר - נשמח מאוד לקבל הדברים, על מנת לתקן הדברים במהדורה הבאה,
ותבוא עלינו ברכה, ויהיה בזה זיכוי הרבים.

ואם ח"ו השתרבב לפום ריהטא מה שהיה עדיף לכתוב באופן אחר - הנני להתנצל על כך מראש ולהשתדל
לתקן הדברים להבא, ושגיאות מי יבין.

הערות על מדרש ויושע

לכבוד מעכת"ר שליט"א

מה

שביקש כת"ר שארשום אלו הערות על מדרש ויושע אשר כת"ר מוציא לאור, ארשום כדלהלן:

והנוסח ממדרש ויושע אשר לפני כעת שאני רושם עליהם ההערות הוא נוסח של י"ד אייזנשטיין אשר מהכירותי עם מדרשים וחיבורים אחרים שהוציא לאור הנזכר אין הנוסח תואם למקור, אלא עבר עריכה לשונית ועניינית על ידי המוציא לאור, וע"כ אין להסתמך על לשונות הציטוטים של מדרש ויושע בשורות דלהלן (היינו מה שמכונה "הדיבור המתחיל").

מה שהובא שם על אברהם והעקידה - עי' במכילתא דר"י ודרשב"י בזכות אברהם אני קורע להם את הים וכו' בזכות יצחק אני קורע להם הים וכו'. עמ"ס לענין ויכוח אברהם עם השטן וכל הענין - עי' בתנחומא פרשת וירא. עמ"ס ונתחללו איבריה - אולי צ"ל ונתחללו איבריה כלשה"כ ותחלחל המלכה. עמ"ס ורוח הקדש משיבה ואומרת להם לא זה יירש ולא זה יירש - כמ"ש לא יירשך זה למעט אליעזר כי אם אשר יצא ממעיך למעט ישמעאל דהרי כבר נאמר כי ביצחק יקרא לך זרע. עמ"ס

וחשוף זרועך - לשון התגברות כמ"ש חשוף ה' את זרוע קדשו. עמ"ס בהא דמלאכי השרת בעת העקידה ע"ע פסיקתא רבתי פ' מ. עמ"ס פרחא נשמתו עי' בביאורי ריש המכילתא דרשב"י במימרא דרביעית דם וכו' ובמה שציינתי שם. עמ"ס

ויען הים אל משה לא אעשה כדברך - עי' במכילתא. עמ"ס מיכאל שר של ישראל - עי' יומא ע"ז ע"א. עמ"ס שמענו שבן חכמים הוא ובן מלכי קדם - קאי על הפסוק איך תאמרו לפרעה וכו' בן חכמים אני בן מלכי קדם, ומייתי לה במדרש רבה. עמ"ס אלא אני לבדי שאני בראתי עצמי ונילוס נהרי - ע"ש לי יאורי ואני עשיתיני ומייתי לה ברז"ל. עמ"ס

ונטל דפוס של לבנים שהיו עושין ישראל במצרים - מה שנטל דפוס דוקא אפשר משום שזה מה שתלו לו לפרעה בצווארו כדי להטעות את ישראל עי' בפ"ק

שכיחא שאלות המצויות בהלכה

דסוטה ומדרשים. עמ"ס

מיד פתחו ישראל ומשה ואמרו ביחד – עי' במשנה וגמ' בסוטה כמה דעות בזה
כיצד אמרו ישראל את השירה. עמ"ס

ומשימים בדינו שתי חתיכות אחת של חמאה ואחת של דבש – ע"ש וינקהו דבש
מסלע ושמן מחלמיש צור בדברים לב. עמ"ס

רחוצין וסוכין ומלובשין משי – ע"ש הכתוב וארחצך וגו' ואלבישך רקמה וגו'
ועי' במדרש רבה מה שדרשו בזה. עמ"ס

ונתנה לה בשבילי שכר גדול – כמ"ש ואני אתן את שכרך ועי' במדרש לא דיין
לצדיקים וכו'. עמ"ס

שלא יהא אותו שעתיד להוציא מלכות זו מידך – עי' החלום בספר הישר ובדברי
הימים למשה. עמ"ס

שכל חכמי מצרים מקסמין עליו שעתיד נביא לצאת מישראל – עי' בפ"ק דסוטה
עה"פ המצפצפים והמהגים. עמ"ס

מיד כעס עלי יתרו – עי' שמות יח ויחד יתרו וכו' ופרש"י שם שנעשה בשרו
חידודין וכו' ובגמ' אפי' בר עשרה דרי וכו'. עמ"ס

ובכל יום היתה צפורה מפרנסת אותי – פי' את משה. עמ"ס

כל מה שתוליד בביתי יהא מחצה יהודים ומחצה ישמעאלים - במכילתא אי' דבן
ראשון יהיה לע"ז וכבר נתקשו המפרשים בזה ועי' בשיחות מוסר להג"ר
שמואלביץ מה שדרש בזה לגנות יתרו, ויש שדרשו שהיה לו טעות בדבר ונתכוון
לטובה, והרחבתי בתשובה אחרת, ועכ"פ מה שהובא כאן ישמעאלים היינו משום
שיתרו הי' במדין שהיו מבני קטורה, וקודם שבא נביא הישמעאלים היו ישמעאל
בודאי עובדי ע"ז, כמבואר במשנה תורה להרמב"ם לגבי קודם מוחמד (ולענין
הישמעאלים עכשיו הוא מחלוקת ראשונים), ובני ישמעאל נתערבו בבני קטורה
כמ"ש ברמב"ם גבי מילה, ולכי נקט כאן ישמעאלים, ועכ"פ מה שיש שנקטו
שהוא מדרש מאוחר מה שודאי א"א להוכיח מדקאמר מחצה ישמעאלים מכח זה
וכמשנ"ת. עמ"ס

יודעת אני שאין דבר זה אלא בשביל העון שלא מלנו אליעזר בננו – עי' בנדרים
דשם נזכר שהיה העיכוב מצד אורחא עי"ש. עמ"ס

ודעו שכל המכות שהביא הקדוש ברוך הוא על המצריים כמו כן יביא על אדום
כשיצאו ישראל מן הגלות בימות המשיח – כמ"ש כימי צאתך מארץ מצרים אראנו
נפלאות ועוד הרבה מקראות ומאמרי חז"ל כמו שציינתי בביאורי למדרשים בכמה
מקומות. עמ"ס

משימין אותו בקיר – עי' בשלהי סנהדרין.

יש אדון שנותן מתנה לעבדו שיטלנו ממנו – עי' פרש"י בפסחים דהיינו פרנסה
לדגים. עמ"ס

שכיחא שאלות המצויות בהלכה

אותן שהיו של כסף ושל זהב ונחשת ובדיל ועופרת נתוכין ונמסין וכל צלמים של עץ נרקבים ונשברין – עי' במכילתא דר"י ודרשב"י עה"פ אעשה שפטים של עץ נרקבת וכו' ויש שם כמה גירסאות. עמ"ס

והקב"ה מיהר ורפאם – ע' במדר"ר ששלח הקב"ה רוח וכו'. עמ"ס.

בא אל החלון ודבר עמי – עי' במכילתא דרשב"י מתוך גזוזטרא כו'. עמ"ס
והקב"ה השמיע קולו של פרעה בכל ארץ מצרים – עי' ירושלמי פ"ה דפסחים ה"ה, ולפי המבואר שם אמר גם מה שקודם לכן שהם עבדי ה' ולא עבדי פרעה. עמ"ס

אבל נשעבדם במים – יתכן הכונה כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו וכ"ה בשאר המקבילות בדברי רז"ל. עמ"ס

מונעין בנות ישראל מלעשות טבילה – במדרשים אי' שכבר היו נהוגות בנות ישראל בטבילת נדה. עמ"ס

חיה מן הים ושמה סילוני – כמין תמנון ע"ש זרועותיה שיכלה להביאם עד הפתח דהזרועות כמין סילונות שהם צינורות בלשונינו. עמ"ס

עמד הברד בין השמים ובין הארץ וכו' – עי' ברפ"ט דברכות דף נד שעמדו על גב איש וכו'. עמ"ס

מיד הלכו כל בכורי מצרים לאביהם וכו' – עי' פסיקתא דר"כ ופסיקתא רבתי פ' ויהי בחצי הלילה וב"י או"ח סי' תל. עמ"ס

בשעה שרדפו המצריים אחרי ישראל על הים – עי' בתרגום ירושלמי והמכונה יונתן עה"פ ואתם תחרישון. עמ"ס

עד שקפץ בנימין – לעי' אי' נחשון ועי' בברייתא במכילתא דר"י ודרשב"י ומייתי לה בגמ' דסוטה. עמ"ס

מדת ב"ו בשעה שיוצא בלילה וכו' – עי' בגמ' בפ"ק דע"ז ובמדרשים. עמ"ס

שלשה ימים קודם שיבא משיח יבוא אליהו – עי' עירובין מג ע"ב. עמ"ס
עבד לובש את רבו – כלומר מלביש את רבו, וכן כל דלהלן, ועי' בפסיקתא דר"כ. עמ"ס

נטיעה שלמה שלא תהיה לה נתישה – סובב על לשה"ק ונטעתיים על אדמתם ולא ינתשו עוד מעל אדמתם אשר נתתי להם אמר ה' אלהיך (עמוס ט, טו), וכן כתיב ושמתי עיני עליהם לטובה והשבתיים על הארץ הזאת ובניתיים ולא אהרס ונטעתיים ולא אתוש (ירמיהו כד, ו). עמ"ס

בעולם הזה מלחמות וצרות – ר"ל אחר השמחות יש צרות עי' תוס' פסחים קטז ע"ב בשם המכילתא ובפסיקתא דר"כ פ' שוש אשיש.

ויהיו תלויים בירושלם שבעים ושתים מרגליות שהן מבהיקות מסוף העולם ועד סופו – עי' בפסדר"כ פ' עניה סוערה ובס"פ כ"א אנכי אנכי.

ברית שחלה ביום תענית בבורות האם צריך לאכול מיד במזונות שאחר הברית כדי להפטר או שייך בסעודה אחר כך

פשוט

דסעודת ברית יש לה כל דיני סעודת מצוה בכל מקום (כגון בבין המצרים) למרות שלא נערך תיכף אחר הברית תוך כדי דיבור, אלא שנעשה משום הברית, ובפוסקים דנו לגבי סעודת מצוה וסעודת סיום עד אימתי חשיב סעודת מצוה, עי' מהרש"ל וחו"י, אבל זה פשיטא דסעודת ברית שנעשית ביום הברית מחמת הברית חשיבא סעודת מצוה גם אם לא נעשה באותו היום מיד, ואף דיני תחנון נקבעים לכל יום המילה מחמת שהוא שמחה שלהם כמבואר במשנ"ב ופוסקים.

האם אדים העולים מסירי הפסח לארונות מעל הכיריים ששם עלו אדי החמץ אוסרים את הפסח

יערי'

בספר השלחן כהלכתו שהרחיב בדעות בנידון זה [לענין נזר נחלג] ותמצית דבריו דלכתחילה יש לחשוש ולהחמיר בזה ובדיעבד יש להקל מאחר דרוב הדעות מקילין בזה דאין אדים באופן כזה אוסרים מלמעלה למטה, ומ"מ יש להקל בכל גוני במקרה שהכלים סגורים בשעת הבישול וכן יש להקל בכל גווני אם המקום שלשם מגיעים האדים אין חום שהילד סולדת בו (א"ה יש להוסיף שבדקתי במקרה רגיל ונראה שאין אדים שמגיעים לארונות העליונים באופן שהיד סולדת בו אלא אם כן הם קרובים ממש ויש לבדוק בכל מקום לגופו), ובהרחבת הדעות והמ"מ עי' בספר הנזכר מה שהביא בזה, ולענייננו גבי חמץ בפסח יש להוסיף דיש אופנים שחמץ לאחר זמן איסורו נאסר יותר.

אימתי הביאו הכהנים פסחם

בוד
אי

שהיו חבורות של כהנים כדתנן אם חבורת כהנים יאכלו ובודאי שהיו גם חבורות מעורבות, דהרי לגבי עבדים עם נשים תנן שאסור ובכהנים ולויים לא הזכירו קפידא בזה, ואף דין בית אבות למשפחות הוא דין בפסח מצרים כמבואר במכילתא דרשב"י שמות יב לדעת רבנן פסח מצרים שכנו קרוב וכו' עי"ש ובביאורי שם, ויש לציין דהמפרש בנדירים כתב דנוטל מנה יפה הכהן היינו בבשר קדשים, ונתחבטו האחרונים באיזה קדשים מיירי שיש כהן עם ישראל בבשר, ויש לומר דמיירי בפסח, וברור שכל כהן שלא היה לו שליח להביא הקרבן פסח עברו היה מביאו בעצמו ואפשר דגם מי שהיה שליח היה מהדר להביאו בעצמו דמצוה דגופיה עדיף, ובלאו הכי זמן הבאת הפסח לא היה בזמן שהיו שוחטין וזורקין כדמוכח בסוגיות דהרי שערי העזרה היו נעולין כל זמן זה ואגב כהנים כיון שזריזין מסתמא היו בכת ראשונה.

מי שקורין לה חנמשה ורגילים לחתום שמה בה"א האם יכולים
לכתוב בכתובה בה"א

כן.

מקורות:

לענין שם זה יש כמה נדונים נוספים לדון בהם וכדלהלן:

(א)

הנה דינא הוא כנפסק בשו"ע ונו"כ אה"ע סי' קכט סל"ד שבשם שאינו לשה"ק כותבין בסופו באל"ף, ויש לדון אם חשיב שם זה כשם שהוא לשה"ק או לא (ויתבאר להלן), ומאידך גיסא נזכר בפוסקים דאזלינן בתר מה שנוהגים לחתום (עי' ב"ש על השו"ע שם סקמ"ה וסק"נ ובב"ש שמות אנשים אליהו ובעוד הרבה פוסקים), ויש לדון מה העיקר בזה.

והגר"ק הורה לי לגבי שם עקיבא בכתובה לכתוב כחתימה, ואמנם שם הנידון בשם שגם העולם רגילין לכותבו בשם עקיבא, ובב"ש סקמ"ה שם משמע דהחתימה היא היותר קובעת כשיש ב' כתיבות וכן מבואר למסקנת הח"מ שם סק"ב.

היוצא בזה לפו"ר דאשה זו שחותמת בחתימה חאנטשה וכ"ש שכך מקפידים כל המשפחה

שכיחא שאלות המצויות בהלכה

לכתוב מסיבתם, אין לחשוש לכתוב שמה בכתובה חאנטשה.

(ב) לגוף ענין כתיבת חאנטשה יש להעיר דתכן שבכתובים בחו"ל מצינו יותר שכתבו חאנטשע אף יותר מחאנטשא ואפשר שכ"ה לפי מטבע לשון יהודית (אידיש), ומ"מ מבואר ברמ"א באה"ע ס"ס קכט שא"צ להקפיד בשינויים בין המקומות בכה"ג אף בדברים שיש בהם שינוי בשמיעה, ומ"מ כיום בעברית שיש נטיה לכתוב סיומי שמות בה"א מחמת מטבע הלשון המדוברת שמסיימים הרבה מילים חדשות בה"א גם מילים שאין מקורן מלשה"כ (וכן שמות בעברית כגון מאיה גליה וכיו"ב), וכמו שידוע שבעברית כותבין ניטשה ולא ניטשע או ניטשע, וגם יש צד לטעון דיש ללמוד בכל זה גם מתעודות ממשלתיות לקבוע מנהג כתיבת שמות מאחר ובהם כל אחד כותב בהם שמו ושם בניו כרצונו ויש מגמה לדייק בזה [אס כי מן הסתם צעזעריה נכתב חנטשה צלל אל"ף כלל, אצל אל"ף כזה אינו פוסל עכ"פ נכונה], ויש בזה ג"כ מעין מה שהזכירו הפוסקים על חתימה או על עלייה לס"ת, וכ"ש אם כל המשפחה כותבין השם באופן זה כבאות הקודם.

(ג) לגוף השם חאנטשה אם חשיב שם בפני עצמו או תואר לשם חנה, הנה בהגהות מהרש"ם על שמות גיטין של בית שמואל אות ח סק"ג לגבי גט כתב דשם חאנטשע א"צ לכותבו אלא חנה בלבד, ומקור דבריו משמות גיטין של הד"ח סק"ב ושם אי' חנטשא (בלא א' אחר הח' ובלא ע' בסוף), ועי"ש בבית שמואל ובהגהות מהרש"ם שם מה שדן עוד בשמות חניכה של חנה אם צריך לכתוב החניכה או רק השם, ובשו"ת בית יצחק (המצויין להלן) נקט לגבי שם חנטשה אשר שמה מעריסה חנה לכתוב חנה הנקראת בפי כל חאנטשה ועכ"פ הוה פשיטא להו שהוא שם חנה, וכן בגט מסודר שמות נשים הישנים כתב חנטשה, ומשמע שם מאוד מדבריו דשם זה אינו בנקראת מעריסה חנה.

ומאידך גיסא מצינו לרמ"מ אלתר בנו של השפ"א אבדק"ק פאביאניץ שנקט בפשיטות דיש לכתוב חאנטשא עי"ש (ועיקר הנידון שם אינו שייך לענייננו), וכע"ז בליקוט שמות קב ונקי בשמות נשים יא ע"ב כתב הענטשא (היינו למבטאין בה"א דיש חילוק בין המדינות וכותבין כפי המדינה כמ"ש הרמ"א בס"ס קכט).

ומשמע דהחילוק הוא אם נקראת מעריסה או לא וכלשון הבית יצחק שם, וכן משמע בגט מסודר שם וכן משמע מלשון הטיב גיטין (גבי חנינא) בשם רש"ל דמה שאין כותבין חנינא וכיו"ב בגט הוא רק אם שם העריסה היא חנה (וכע"ז שם לגבי שם חנינא חילק בזה, אם כי בשם חנינא היה לו טעם לטעון דיש לה משמעות בפני עצמה).

ולכן בניד"ד שנקראת מעריסה רק חאנטשה אין לכתוב חנה כלל אלא רק חאנטשה.

(ד) לגוף קפידת המשפחה לכתוב בה' ולא בא' כדי שלא יהיה דומה לחנה כשם האמא איני יודע מהות הקפידא בזה אם יועיל לענין זה, דאדרבה שם חנה מסתיים בה"א וכך הוא הכלל שהביאו הפוסקים רב אדא בר אהבה דכל שם שהוא לשה"ק מסתיים בה"א ושם

שכיחא שאלות המצויות בהלכה

שהוא בלשון אחר מסתיים באל"ף (הובא בבהגר"א בסי' קכט), וכן בשם חנולה בשמות גיטין של הב"ש אות ב' נזכר שכותבין ה"א בסוף כדי שיהיה ניכר שהוא שם חנה, וכע"ז כתב בפ"ת אות נ' לגבי שם חנציה בשם מהרי"ש שפירא דיש לכתוב בה' בסוף משום שיוצא משם חנה, וכ"כ הד"ח גופיה בעוד מקומות (עי' ישיב יצחק חלק כ"ו אה"ע סי' עז) דמה שיוצא משם חנה יש לסיים בה"א, (ועי"ש בשיב יצחק מה שכתב ליישב הסתירה בד"ח בזה לענין חאנטשא, דהרי מסכים שהוא בא משם חנה ואעפ"כ הזכירו באל"ף, ואחד מהדברים שהזכיר שם הוא דלאו דוקא נקט כיון דסובר שאין שם זה נכתב בגט, ובאמת יש לציין דדבר השייך במציאות דכל עוד דלא מיירי לענין כתיבת השם בגט יכתבוהו כמנהג העולם בשם חאנטשא או חאנטשע כל אחד לפי מקומו, ולכן גם המהרש"ם לא הקפיד במה שהעתיק את התיבה בשינוי מהד"ח, ולפ"ז הדר דינא דעיקר הכתיבה צריכה להיות בה"א כמו שנתבאר במסקנת הדברים, והמעייין ימצא הרבה בסי' הנ"ל וכן בחלק מ"ו סי' ע בתשובה שכתב לכת"ר, ונסתייעתי בדבריו וכאן לא באתי אלא בקצרה ושם בא בהרחבה).

א"כ אי איתא שיש כאן מה להקפיד כדי לעשות היכא שלא יהיה ניכר שהוא שם חנה אדרבה לכאורה יש להקפיד לכתוב בא' בסוף ולא בה', ועם כולי האי עדיין לא מהני שיהיה בזה היכר שאינו שם חנה דהרי הא' והה' לכמה פוסקים אינו לעיכובא (עי' במהרש"ל דגיטין מה שהביא מרבנן קמאי לענין שם עקיבא ומה שהבאתי עוד בזה בתשובתי על שם עקיבא), וגם לש"י הבית אפרים אבה"ע סי' צד שם הנגזר מִחנה כגון חנניה אין לכתוב בה"א כדי שלא יהיה נשמע שיש כאן הברה בפני עצמה לה"א והיינו הנקרא בלשונינו פת"ח גנובה, ואמנם עיקר דברי הבית אפרים נאמרו לגבי שם המסתיים ב"י וה' שיש לסיימו באל"ף ולא בשם כגון חאנטשא כדמוכח מדבריו שם, ונזלאו הכי האחרונים סתמו דשם הנגזר מלש"ק כותבין צה"ל כמזואר צ"ש שם וכן כלל ט"ו דשם הנגזר מלש"ק כותבין צה"ל וד"ח ומהרש"ם שם וזית יחזק אה"ע ח"צ סי' כג ועוד פוסקים עי' צישיז יחזק חלק כו שם, ומסתמא מיירי בכל גווני, ועי' עוד דעות צענינים השייכים לזה צישיז יחזק חמ"ו ע"ס].

רק דאם באמת מכוונים לומר שאינו כינוי לחנה וגם לא נקראת מעריסה כלל בשם חנה עי' באות הקודם דבלא נקראה מעריסה חנה א"כ שמה הוא כמו שהיא נקראת עכשיו, וממילא יתכן דמחד גיסא יש לה שם שבא מהשם חנה ולכן יצטרכו לכותבו בה"א, ומאידך גיסא אינו ממש השם חנה שהרי אין כותבין בגט חנה אלא כמו שהיא נקראת (וממילא גם בניד"ד שהאמא נקראת חנה והבת חנטשה אף שהוא במקום שנהגו שלא יהיה השם שווה לאם ולבת מ"מ אין פגם בזה כיון דסו"ס הן ב' שמות אע"פ שיוצאות מלשון קודש ואע"פ שיכתבו בה' מחמת זה).

וממילא אפשר לכתוב לכתחילה בכתובה בה"א, חדא דהוא שם היוצא מלשון קדש דלהרבה הפוסקים נכתב באל"ף (וכפי שנתבאר ע"פ דברי הגט מסודר בשמות נשים הישנים דאין זה סותר שהוא שם בפני עצמו בגט כיון שנקראת רק בשם זה מעריסה ואעפ"כ נכתב בה"א כיון שהוא שם היוצא מד"ת, וכ"ש עקיבה דלהרבה פוסקים הוא בה"א

שביחא שאלות המצוות בהלכה

והרחבתי בתשובה אחרת), וכבר כתב הבית יצחק שם דאין לזוז מכללי הב"ש סקט"ו שכל שם הבא משם קודש יש לכותבו בה"א, ועוד יש לצרף שהרי רגילה לחתום כן ורגילין הרבה לכתוב כן, ובפרט דיש לצרף שבעברית שלנו (כגון במסמכים ותעודות ממשלתיות) מסתמא הנטיה היא לכתוב בה"א שמות ממין זה, והרי נזכר ברמ"א דעכ"פ שכשמורגש במבטא יש לילך אחר מבטא המדינה, ויש לדון אם גם בכתיבת המדינה, ובפרט דלהרבה פוסקים אפי' בגט עיקר הדעה שאינו לעיכובא אם כתב בה"א במקום באל"ף [עי' רמ"א סי' קכט סל"ד וכתשנתי לענין השם עקיזה - עקיזה], וממילא בכתובה שאינו לעיכובא כלל כיון שהוא שטר חוב בעלמא ומעיקר הדין סגי בכל שטר ששייך לתבוע בו בב"ד, א"כ אין להקפיד כלל, והנלענ"ד כתבתי.

ויש להוסיף בזה דגם דיש פוסקים שהזכירו חאנטשא או חאנטשע מ"מ א"א להביא ראיה ברורה לדין אם נכתב במקומינו יותר בה"א, משא"כ לאידך גיסא פוסקים שהזכירו בה"א כ"ש שיש להביא ראיה לדין.

האם ראוי ליושבי ארץ ישראל לטייל בסוריה

היוצא

לסוריא כיוצא לחו"ל ואסור לצאת מארץ לחוצה לארץ (ע"פ רש"י גיטין ח ע"א) וכדמצינו שהמוכר עבדו לסוריא כמוכר לחו"ל (בגיטין שם), וע"ש עוד דינים וחזי' דאינו ראוי לצאת לסוריא דדינה לענין זה כחו"ל. ויש להוסיף דעיקר גנות חו"ל נזכר בשם טומאה כדאי' בכל מקום טומאת ארץ העמים, ובעמוס ז, יז ואתה על אדמה טמאה תמות וגו', ולענין טומאה עפרה טמא כחו"ל, והיא טומאה דרבנן דלא גזרו על א"י ספק כזה כדאמרי' בנזיר סה ע"ב אמר ריש לקיש עילא מצאו וטיהרו ארץ ישראל, ומדחזי' שבסוריא גזרו ש"מ שסוריא היא מקום טמא של הקליפות וכמ"ש מהרנ"ש.

וכן במקובלים מבואר טומאת ארץ סוריא, בחסד לאברהם מעין שלישי עין הארץ נהר יד וכע"ז הביא מהר"נ שפירא בעל המצת שימורים האריך בכ"מ בענין טומאת סוריא, עי' בספרו טוב הארץ עמ' נו שהדר בסוריא הוא תחת פלגש אחת של ס"מ, ועי"ש שהאריך בביאור ענין הקליפות אשר שם בסוריא, ועי"ש עוד עמוד נה.

וראה עוד במהרנ"ש שם עמ' נו וז"ל, ודע כי היוצא מארץ ישראל לדור דירת קבע לסוריא כשיוצא ארבע אמות לחו"ל, נפשו שהיא מעולם היצירה יוצאה ממנו ונכנסה בו נפש מעולם העשיה סנדלפון, ומתלבשת עליה קליפה אחת מעולם התמורות וקליפה אחת מעולם ס"מ וקליפה אחת מעולם רה"ב והעיקר הוא ס"מ מפני שהוא מושל בכל חו"ל עכ"ל.

שביחא שאלות המצויות בהלכה

ויעוי' בספרי זמנינו בענייני גבולות סוריא בזמנינו.

אין לפסוק הלכה למעשה מתוך הדברים ללא שאלת חכם.

אין התחייבות להשיב לכל שאלה המתקבלת, עקב העומס.

לתמיכה בהוצאות המערכת ניתן באמצעות כרטיס אשראי בקו שכיחא 03-6703-111 שלוחה 5